

בדרכו

מרבן של כל בני הגולה
מרן שר התורה שליט"א

אמונה

גיליון קכ"ז
פר' בא תשפ"ב

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע מרבנינו

משה ואהרן עשו לבדם את הפסח

וַיִּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ (י"ב כ"ח)

במכילתא (הובא ברש"י) דרשו מהתיבות "כן עשו" שאף משה ואהרן עשו את קרבן הפסח. ויש לשאול, מאי קמ"ל, וכי מדוע שלא יעשו כמו כולם, ובמה הם שונים? ואולי יש לומר:

מבואר בגמרא (פסחים צ"א.) שאסור למנות לקרבן פסח חבורת אנשים שכולם זקנים או חולים, שמא מתוך חולשתם לא יוכלו לגמור לאכול, וישאר הקרבן "נותר", ומשה ואהרן הרי היו זקנים, ולכאורה היה אסור להם לעשות את הפסח לבדם, ולזה מחדש המדרש, דאף דשאר זקנים לא עשו הפסח, מ"מ משה ואהרן כן עשו את קרבן הפסח לבד, ולא חששו שמא יותירו. והטעם בזה:

שהרי השכינה שורה עליהם, ואין השכינה שורה אלא על גיבור וכו' (שבת צ"ב.), ולכן לא חששו שלא יוכלו לגמור ועשו לבדם.

שבירה בלשון רבים והוצאה בלשון יחיד

לֹא תוֹצִיא מִן הַבַּיִת מִן הַבָּשָׂר וְזוֹצֶה וְעֵצִים לֹא תִשְׁבְּרוּ בו (י"ב מ"ו)

יש לדקדק מפני מה באיסור הוצאת הבשר נקט לא תוציא לשון יחיד, ובאיסור שבירה כתב לא תשברו, לשון רבים.

וביאר רבינו על פי הלכה שנאמר בירושלמי פסחים (פ"ז הי"ג) יש שובר אחר שובר ואין מוציא אחר מוציא.

דלפי זה ניחא, 'לא תוציא מן הבית' נכתב לשון יחיד משום ששייך לעבור על איסור הוצאה רק פעם אחת, כי רק הראשון שהוציא עובר, אבל איסור שבירה נאמר לכל מי שישבור עצם ושייך אפילו בכמה בני אדם לכן כתוב תשברו, לשון רבים.

מדוע השאילו ישראל שמלות הרי משה ציוה על כלי כסף וזהב שאלה: "ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלות" (י"ב ל"ה). וצ"ע דלעיל בציווי ה' פרק י"א פסוק ב' כתיב 'דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב' לא אמר להם שיקחו "שמלות". תשובה: הם השאילו יותר ממה שביקשו כדאיתא במדרש. (שבענו מטובך)

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבנינו

דיני פירות שביעית

ליתן פירות שביעית לחילונים

שאלה: אם מותר ליתן פירות שביעית לחילונים בזמנינו להאכילם תשובה: לא.

הפסד פירות שביעית פחות מכזית

שאלה: אם מותר להפסיד פירות שביעית פחות מכזית תשובה: לא.

ליתן לחולה פירות שביעית דרך צינור

שאלה: אם מותר ליתן לחולה האוכל דרך צינור לוושט פירות שביעית כיון של"ה דרך אכילה תשובה: לא.

ליתן יין לעונה ולמים

שאלה: אם מותר ליתן הרבה מים ליין שביעית, או ליתן יין שביעית לעוגה תשובה: מותר.

ת"ח להרים פירות שביעית ברחוב

שאלה: בדרך אמונה פ"ה משמיטה ויובל ה"ה, דאם רואה פירות שביעית ברחוב שהולכים להפסד צריך להרימם, אם זהו גם בת"ח שאינו לפי כבודו יהא חייב להרים תשובה: יכול להזיזו לפינה ברגליו.

סחיטת תפוזים בשביעית

שאלה: אם מותר לסחוט תפוזים בשביעית שמפסיד הפרי, ומה"ט ס"ל להגרי"ז וצ"ל דא"א להפריש תרו"מ אחר שסחט דל"ח כפרי, וה"ה יהא אסור עפ"י"ז להפסידם תשובה: סחיטת תפוז מרן התיר [וגם אפשר להפריש מעשרות לפי"ד מרן ז"ל].

נר שבת משמן שביעית

שאלה: במש"כ מרן בדרך אמונה דמותר להדליק נר שבת משמן שביעית אם זהו גם בזמנינו שיש אור חשמל ואין נהנה מהשמן תשובה: כן.

נר בית הכנסת משמן שביעית

שאלה: אם מותר להדליק נר בית הכנסת משמן שביעית תשובה: כן. (מועדי הגר"ח - באדיבות מכן גם אני אודך)

דרך ישרים

הכרעות רבן של ישראל שליט"א לגיסו מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א ערש"ק פר' וארא תשפ"ב

בירך שהכל על בשר ונתברר שפרווה הוא, אם פטר החלב

הנה שמעתי ממוח"ז מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א ששאל קמיה גיסו רשכבה"ג מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א (ערש"ק פ' וארא תשפ"ב) במי שבירך ברכת 'שהכל' על שניצל, בחשבו ששניצל זה בשרי הוא, ולאחר שטעם ממנו ראה כי שניצל דג או סויה הוא ואינו בשרי אלא פרווה, ושוב רוצה לשתות 'חלב' שהיה מונח לפניו, האם עליו לברך שוב ברכת שהכל או לא, והאם ברכתו עלתה גם לחלב זה, דהרי בעת שבירך חשב שאוכל מאכל בשרי וא"כ אין יכול לשתות אה"כ החלב, וא"כ לא היה בדעתו לפוטרה, אולם סו"ס בעת שאכל נתברר למפרע שאי"ז בשרי וא"כ מותר הוא באכילת הגבינה, ואם היה יודע שזה פרווה היה מכוין לפטור גם החלב, וא"כ דלמא א"צ לברך שוב שהכל.

ואמר מרן שליט"א דמסתבר שצריך לברך שנית ברכת 'שהכל' משום דסו"ס בעת שבירך לא היה בדעתו לפוטרו, ומה אכפת לן למה לא היה זה בדעתו (אם משום שחשב שאסור באכילת חלב, או מטעם אחר) - סוף סוף לא היה בדעתו, וכעת בבואו לשתות הגבינה יש לו לברך שהכל שנית [והביאו רא"י לזה ממש"כ המ"ב (סי' קסח סקכ"ו) ובשעה"צ שם (סקכ"א), יעווי"ש]. (נערך ע"י הרה"ג ר' חיים מלין שליט"א)

בדרבנו נלך

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- מרן ראש הישיבה שליט"א שלח את ספרו החדש "דרכי החיזוק" בענייני ציבור לרבן של ישראל מרן שליט"א שעיין בו בקורת רוח מרובה, וברך את העורכים שיוזכו להגדיל תורה ולהאדירה.

- בקודש פנימה נערך פתיחת מגבית ע"י קופת העיר עבור קרן "בדמיין חיי" למען התינוק אלעזר מרדכי בן הרה"ג ר' אלעזר מרדכי ז"ל שנספה באסון הנורא בליל ל"ג בעומר, רבינו כתב מכתב עבור המגבית, ובתו"ד כתב: לזאת יבוקש כל בית ישראל לקיים מצווה רבה וגדולה זו, להיות ולתמך ליתום ולא למנה, לסייע בהוצאות הכרוכות בתחילת גידולו, ובירך רבינו כי כל הנרתם למען היתום ולמען האלמנה ישיב לו בכפליים לטובה, שלא ידע כל ימיו אסון ומהומה, ויזכה לראות בנים חיים וקיימים מתוך נחת דקדושה ואריכות ימים.

- האדמו"ר מזוטשקא נכנס להתברך מרבינו.

- הגאון ר' אברהם יחיאל לעמברגער רב ביהמ"ד מאקווא ב"ב נכנס לרבן של ישראל לעצה וברכה.

- ביום ראשון נכנסו תלמידי ישיבת חוט שני בב"ב לרבן של ישראל יחד עם ראשי הישיבה הגאון ר' אליהו קנטור והגאון ר' נחום מאיר אוסטרן, ראשי הישיבה סיפרו בפני רבינו כי זוכים בני הישיבה לשמוע כסדר דברי תורתו והנהגותיו ע"י נכדו הגה"צ ר' גדליה הוניגסברג שליט"א שמוסר שעור שבועי בישיבה, רבינו שמע בקורת רוח מרובה הדברים וברכם בחיבה.

- גדו"י בראשם רבן של ישראל מרן שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א ומרן חכם שלום כהן שליט"א במכתב נוקב כנגד ממשלת הזדון ומזימותיה הנוראות, ובקריאה לרבני ישראל שלא לשתף עמהם פעולה כלל, וז"ל המכתב:
קריאת קודש

אל רבני ישראל די בכל אתר ובכללם רבני הערים, רבנים אזוריים, רבני השכונות ולכלל הרבנים שליט"א נותני הכשרות ה' עליהם יחי'. הנה בעוונה"ר מי נתן למשיסה יעקב וישראל לכוזים' על אשר קמו מהריבי הדת ברשע להתעולל ומנסים לעקר את יסודות הדת בארץ ישראל להתיר גיורים למאות אלפי גויים נגד דרך התורה"ק לפגוע בכרם בית ישראל ובקדושת היוחסין ע"י התבוללות קשה ונוראה שאחריתה עדי אובד, ומבקשים לעקור ולהפקיע את הכשרות מידיהם הנאמנות של הרבנים המוסמכים בכך ולתיתה בידיים זרות, דבר שעלול לזרוע הרס וחורבן בחומות הכשרות וקדושתה. ולא זו אף זו אלא שכל מאוויים הוא להטיל מחלוקת בין רבני ישראל בכך שמבקשים להתיר לרבנים אחרים ליתן כשרות שלא במקום מושבם ולגרם לקנאה ותחרות האחד מול רעהו שבמקום שהוסרה הכשרות ע"י המרא דאתרא מטעמים הלכתיים יבוא האחר ויתן כשרות לאותו המקום, וזהו הרס גמור לכל מערכת הכשרות בארה"ק וסופה מי ישרנו.

על כן, הננו לגלות דעתנו דעת תורה שלא לשתף עמם פעולה כלל הן בעניין הגיורים רח"ל והן בענייני הכשרות ואל יחין רב מלתת כשרות שלא במקום מושבו כמרא דאתרא וחלילה לו מלהשיג גבול רעהו ליתן כשרות בעיר אחרת בשום צורה ואופן ושארית ישראל לא יעשו עוולה, ועל הרבנים שליט"א לחזק ולהדר הכשרות במקום מושבם אליבא דהלכתא ללא סייג וללא מורא, והפורשים מקהל ה' ועוברי רצונו ה"י תיאסר כשרותם בכל דוכתא שכן עדות היא בכך שרצונם להשגת גבול והרס הכשרות גרידא, ודווקא בתקופה קשה זו לעם ישראל עלינו למנוע קטרוג ולעורר בתפילה להשי"ת שיהא זה 'סוף וקץ לכל צרותנו תחילה וראש לפדיון נפשנו' ונזכה בקרוב לגאולה השלמה בבניין בית המקדש בב"א.

- מנהלי מוסדות חינוך התייעצו עם רבן של ישראל בענין חיזוק חשיבות חיסון הילדים, ותפקיד המחנכים בענין, רבינו הורה כי על המחנכים לפעול בנחרצות, ליצור קשר טלפונים עם הורי התלמידים ולוודא שיחסנו את ילדיהם במטרה לשמור על בריאות הילדים ולהותיר את מוסדות החינוך פעילים ללא ביטול תורה, רבינו הוסיף באמצעות המנהלים, את ברכתו להורים שיחסנו ילדיהם, "זכות גדולה להורים שמחסנים את ילדיהם ואל להם לחשוש מכל רע.

- ד"ר הרב משולם הרט שאל את רבינו על לקיחת החיסון הרביעי נגד נגיף הקורונה למבוגרים מעל גיל 60 ולאותם אלו שיכולים ליטול זאת על פי הוראת הרופאים. רבינו הורה כי יש חובה להתחסן כהוראת הרופאים לתועלת בריאות הגוף והנפש ולקיים מצוות 'ונשמרתם'.
- רבן של ישראל צירף חתימתו למכתב בנו חביבו הגאון ר' יצחק שאול כנגד פרצת "היתר המכירה", ואישר רבינו המכתב, וכתב "הדברים נכונים", וז"ל המכתב:

להסיר מכשול

בסי"ד אי שבט שנת השמיטה תשפ"ב

הנה בהיות פרסומים שונים הל רפיון גדול מאד בפירצת "היתר המכירה", ובאשר מנויה וגמורה עם רבותינו מצוקי ארץ שהמכירה הנהוגה כהיום זה אין בה ממש, ראיתי לנחוץ להביא דברים נחרצים מאאמו"ר שליט"א כדלקמן:

במכתב משנת תשס"ח עם עוד גדולי ישראל: "זהדין פשוט שהירקות מ'היתר מכירה' הם ספחים גמורים ובכל חומר מאכלות אסורות ואין שום הבדל בינם לבין הירקות שבשוק", ובספרו דרך אמונה (פ"ה דה"ל אות ז) ז"ל ואלו שסומכין על היתר מכירה ועי"ז משתמשים בירקות שצריך לאוסרם משום ספחים הרי הכלים שלהם אוסרין כנותן טעם", ע"כ. ויעויין עוד במהדורת שיה אמונה תשפ"ב (פ"ד הערה 520) דברים הריפים באריכות גדולה, וכבר אמר אחד מגדולי ההוראה שהמפרסמים השונים מלעיטים אלפי יהודים במאכלות אסורות.

- עם נתינת כשרות המהודרת בד"צ שארית ישראל למחלקת בשר ועופות טריים בחנות 'אשפר בשר' עלו להתברך בעלי החברה מרבינו.

ברכת מזל טוב שלוחה להר"ר שמואל וולף שיחי' נאמן בית רבינו, לרגל הולדת הבת, יה"ר שיזכה לגדלה לחופה ולמעשים טובים

ברכת מזל טוב שלוחה לתלמיד רבינו, המשיב הגאון רבי יששכר ברוך גולדנטל שליט"א מרבני המערכת, לרגל הולדת הבת יה"ר שיזכה לגדלה לחופה ולמעשים טובים